

ČESKÁ ŠKOLA A ŠKOLKA

EDINBURGH

Projekt Česká škola a školka “LIŠKY A LIŠČATA” v Edinburghu se uskutečnil díky iniciativě Skotského, Českého a Slovenského fondu a několika pedagogů, asistentů a dobrovolníků. První školní rok 2015/ 2016 se velmi vydařil.

Školní rok 2015/2016

Co jsme se celý rok učili

ŠKOLKA

ŠKOLA

Kolik jazyků umíš, tolikrát jsi člověkem

To si uvědomují i rodiče žáčků, kteří k nám dochází. Česká škola a školka pomáhá děti motivovat a rozvíjet jejich znalosti.

Česká škola v Edinburghu rok 2015/ 2016

Témata:

1. hodina - Česká republika, rodina
2. hodina - Zvířata
3. hodina - Roční období, měsíce, počasí
4. hodina - Podzim, barvy
5. hodina - Zima, Mikuláš
6. hodina - Vánoce
7. hodina - Rok, čas, počítání, Tři králové
8. hodina - Masopust, jídlo, pití, nakupování
9. hodina - Zdraví a nemoc
10. hodina - Lidské tělo
11. hodina - Knihy a spisovatelé
12. hodina - Jaro a Velikonoce
13. hodina - Zaměstnání
14. hodina - Cestování
15. hodina - Česká republika
16. hodina - Česká republika
17. hodina - Léto, prázdniny
18. hodina - Opakování, vysvědčení

Celá třída v červnu 2016. Zleva paní učitelka Veronika, Danielka, Terry, Alíšek, Mája, Kristýnka, Sophinka, Luky, Anička, Mia, paní učitelka Radka a Adam.

Zahajovací hodina v září 2015

Shrnutí prvního školního roku v České škole v Edinburghu

Školní rok 2015/2016 byl naším prvním, ale rozhodně ne posledním. Domníváme se, že se náš nový projekt vydařil a děkujeme rodičům i dětem za jejich přízeň. Začátek byl náročný, protože se nám sešly děti různého věku a stupně znalosti češtiny. Mohly jsme přijmout pouze žáčky alespoň rozumějící česky a ty jsme od druhé hodiny rozdělily do dvou skupin podle jejich úrovně. Pokud by byl v budoucnu zájem, mohli bychom otevřít i češtinu pro malé cizince.

Kluci a holky nejen z Edinburghu, k nám pilně docházeli v průměru dvakrát do měsíce, jednalo se vždy o sobotní odpoledne. Dohromady se děti učily 18 sobot ve svém volném čase a tak jsme se snažily školu vést vesele a hravě. První půlhodinu až hodinu jsme se ovšem věnovali gramatice a čtení, zbytek hodiny už děti povídaly na určená témata a pracovaly s názornými materiály.

První zářijové vyučování jsme se navzájem seznamovali a povídali jsme si o našich rodinách v České republice a zjišťovali, co naši žáci o této zemi vědí. Londýnská ambasáda a pan Paul Millar z konzulátu nám věnovali mapy, které jsme hned využili. Potom jsme si procvičili slovní zásobu rodinných příslušníků. Společně jsme také prošli českou abecedu

Dvě říjnové hodiny jsme věnovali povídání o zvířátkách a potom o ročních obdobích. Znalost zoologie nás příjemně překvapila. Pro pobavení jsme si zazpívali například Svěrákovu píseň Krávy, krávy. Nauka ročních období nás trochu potrápila, když jsme k ní přidali i měsíce v roce a dny v týdnu. Nová slovíčka se týkala i počasí. Nezapomněli jsme ani na gramatiku a čtení.

Dvě listopadové odpoledne jsme probírali téma podzim a zima. Pustili jsme si Chaloupku na vršku – díl Jak to bylo na dušičky. Potom jsme si povídali o podzimu na zahradě. V druhé hodině jsme si připomněli zimní zvyky a svátky, mluvili jsme o přírodě v zimě a připravili si básničky pro blížící se mikulášskou nadílku. Opět jsme pracovali i se slabikářem a češtinou pro 2. třídu.

Poslední hodina v roce 2015 byla v duchu Vánoc. Ještě jsme si přečetli příběh o Mikulášovi, shlédli Chaloupku na vršku a pak už si povídali o adventu a jak

se v České republice slaví Vánoce. Názorně jsme si rozkrojili jablíčka a zazpívali si koledy.

Novoroční lekci jsme věnovali opakování časových období a počítání. Ohlédli jsme se za Vánoci, shlédli Chaloupku na vršku – díl Tři králové a také si tříkrálovou koledu zazpívali. Prozradili jsme si naše novoroční předsevzetí, povídali si o tom co jsou to pranostiky a připomněli si délku roku. Rok 2016 je přestupný! Druhé lednové odpoledne jsme si zopakovali měsíce v roce pohádkou O dvanácti měsíčkách. Shlédnutím Chaloupky na vršku jsme si představili masopust. Od něj jsme se přesunuli k jídlu a k pití. Nakonec jsme probrali nakupování a druhy obchodů. V gramatice se pokročila skupina věnovala hláskám Ď, Ť, Ň a druhá skupinka čtení slov s písmeny L a S.

Únor byl zaměřen na lidské tělo, zdraví a nemoce. Zazpívali jsme si píseň Hlava, ramena a povídali jsme si o mnoha dalších částech lidského těla. Vyprávěli jsme si, jak vypadá návštěva lékaře, co je nemoc a co je úraz. Z gramatiky se první skupina zaměřila na souhlásky a samohlásky, druhá skupina na čtení s písmeny J, N a Y.

Březen, jakožto měsíc knihy, jsme se věnovali české literatuře a spisovatelům. Děti si přinesly oblíbené knihy v češtině. Představili jsme si známou klasiku jako jsou pohádky Boženy Němcové či Karla Jaromíra Erbena. Mezi dalšími jmény nechyběli bratři Čapkové, Lada, Hrubín, Sekora či Žáček. Dětem se moc líbil poslech pohádky O pejskovi a kočičce – Jak pekli dort. Druhá hodina byla věnována Velikonocům a jaru. Někteří si do školy přinesli pomlázky a všichni jsme se naučili s tím spojenou koledu. V gramatice první skupina obsáhla krátké a dlouhé samohlásky a zabojovala s výslovností slov se slabikotvorným R a L. Druhá skupina četla slova s písmeny V, Z, Š a R.

V dubnu jsme si povídali o zaměstnáních a také dopravě a cestování. Procestovali jsme slovně celý svět, děti znaly snad všechna česká pojmenování pro cizí země. V rámci oslav 700 let od narození Karla IV. jsme se věnovali i historii a památkám s ním spojených. V gramatice se probíralo U s čárkou a kroužkem, ti mladší četli slova s C, AU a OU.

V květnu se probírala Česká republika. Pracovali jsme s mapou, jmenovali si zajímavá místa, významné osobnosti, ukázali si české výrobky. Zabrousili jsme do historie a poslechli si povídání o Praotci Čechovi. Popsali jsme si také české státní symboly, zazpívali si českou národní hymnu a přečetli jsme si legendu o Brunclíkovi, to abychom se dozvěděli, jak se dostal lev do českého znaku. Nakonec jsme si prohlédli všechny české bankovky a jejich napodobeniny určené k edukaci si děti odnesly domů. Ani v květnu jsme nezanedbali gramatiku a čtení, první skupina psala svůj první diktát na krátké a dlouhé samohlásky. Druhá skupina cvičila čtení slov s písmeny H a B.

Poslední měsíc červen jsme se věnovali létu, cestování a poslední hodinu také opakování. Děti si zkusily napsat test, kde byly otázky, na které by měli být schopni odpovědět prvňáčci v České republice. Opět jsme se věnovali gramatice a mladší děti procvičovaly čtení slov a textu s písmenem Ř. Poslední hodinu nás přišly na chvíli navštívit děti ze školky, které se chystají od září na přestup k nám. Zahráli jsme si s nimi na tichou poštu a podívali se na jeden díl Spejbla a Hurvínka. Pak už se jen rozdalo vysvědčení z chování, z českého jazyka, ze čtení a z prvouky. Všichni si odnesli velkou jedničku a zaslouženě!

Děkuji všem rodičům a dětem za snahu, která se jim určitě vyplatí.

Veronika Macleod

ČESKÁ ŠKOLKA V EDINBURGHU

Spolu s českou školou jsme v září úspěšně otevřeli i českou školku. Původní myšlenka vzdělávat také děti předškolního věku, vznikla z potřeb maminek a především jejich dětí se vzájemně setkávat a mluvit spolu rodným jazykem. Přestože tyto děti jsou českého původu či ze smíšených manželství, po chvíli podlehnou tlaku prostředí a začnou spolu během hraní komunikovat anglicky. Přivedlo nás to tedy na myšlenku založit školku, kde by se děti mohly pravidelně setkávat, aby pochopily, že čeština není jakýsi izolovaný jazyk, kterým se mluví jen doma nebo kterým mluví jeden z rodičů. V té době již existoval Československý dětský klub, který se scházel v kostele St Stephen na Comely Bank. Toto místo bylo známé mezi českou i slovenskou komunitou v Edinburghu, konala se tam již dříve mikulášská setkání a oslavy Dne dětí. Rozhodli jsme se proto lokalizovat školku tam.

Po vzájemné diskuzi jsme se dohodli držet se českého vzdělávacího systému a otevřít školku pro děti od 3 do 6 let. Znamená to tedy, že naše nejstarší děti chodí ještě do školky, ale podle skotského vzdělávacího systému již začínají první třídu základní školy. Rodiče vyslovili přání, aby děti nejprve ukončily první třídu ve skotské škole, aby dobře zvládly abecedu, naučily se číst a upevnily si tak základy majoritního jazyka předtím než postoupí do české školy, kde budou na tyto znalosti navazovat.

Ze začátku se nám přihlásilo 18 dětí, po prvním semestru jsme se bohužel museli s některými rozloučit. Je to přece jen velký závazek ze strany rodičů a není vždy úplně jednoduché skloubit sobotní docházku do školky s rodinnými závazky.

Dále jsme si velmi lámali hlavu nad tím, jak budeme děti 'učit'. Hned od začátku jsme věděli, že nemůžeme jít stejným směrem jako klasická školka. Kdybychom dětem nabídli pouze volnou hru, po chvíli by začali všichni mezi sebou hovořit anglicky. Proto jsme vymysleli strukturovaný program, kdy každou hodinu máme dané téma (společné s českou školou) a pomocí různých her ve skupinách i vcelku se snažíme toto téma přiblížit hravou formou dětem. Někdy si povídáme, jindy čteme pohádku, hrajeme scénky, slovní hry s obrázky a rozšiřujeme si tímto způsobem slovní zásobu. Každou hodinu si zpíváme, abychom se seznámili s rytmem jazyka a učíme se novou písničku. Učení doplňujeme i pohybem, hrátky s padákem a výtvarnou činností. Z hodiny si děti odnáší domácí úkol, aby si mohly doma s rodiči procvičit nová slovíčka nebo si jen tak popovídat a strávit chvíli s českým jazykem.

Myslím, že se nám první školní rok povedl, zažili jsme spoustu dobrodružství – navštívil nás Mikuláš s čertem a andělem, oslavili jsme masopust, přivítali jaro a zakončili to honbou za pokladem. Rozloučili jsme se se čtyřmi kamarády, kteří se od září přesunují do české školy. Přejeme jim tímto hodně štěstí a úspěchů a těšíme se na další školní rok a na nové kamarády.

Lucie Malachová

PODĚKOVÁNÍ

Prvních několik měsíců nám ve školce dobrovolně velmi pomohla Irena Grablewská, která také organizuje české zpívání Bookbug v knihovně na McDonald Road. Práce byla bohužel i důvodem jejího odchodu. Pokud se její situace změní, bude u nás vždy vítána.

Velké poděkování patří studentu lingvistiky Jakubovi Musilovi, který dobrovolně pomáhal celý školní rok a byl všemi školkovými dětmi oblíben. Děkujeme a těšíme se na další spolupráci.

Dalším nadšencem je maminka tří dětí Zuzana Miles, které patří velké díky za asistenci ve školce.

Na dobrovolnické bázi vyučovala i Radka Petersen, a to všech 18 sobot v České škole. Velké díky a těšíme se na další rok.

Na několik měsíců se do školky zapojila učitelka Eliška Novotná, která se vrací zpět do České republiky. Děkujeme a přejeme hodně štěstí.

Velikánské díky patří zkušené pedagožce Lucii Malachové za perfektní vedení, přípravy a organizaci v České školce.

Za všechny velmi děkuji naší koordinátorce České a Slovenské školy a školky, Veronice Jones, které dohlíží na chod projektů SČS fondu.

Poděkování patří tedy i SČS fondu a těm, kteří nám na proběhlých akcích přispěli do rozpočtu. Dále děkujeme Ministerstvu zahraničních věcí a Ministerstvu školství za granty pro rok 2016.

Veronika Macleod (vedoucí projektu Česká škola a školka v Edinburghu)

PLÁNUJEME ŠKOLNÍ ROK 2016/2017

Příští školní rok se několik šestiletých dětí přesune ze školky do školní třídy. Ve škole budou vyučovat paní učitelky Veronika a Radka a v jedné je i milá asistentka.

Školku bude mít na starosti opět paní učitelka Lucie a přivítáme i novou paní učitelku Veroniku. Asistovat bude opět Zuzka a Jakub, v jedné jsou i další dobrovolníci.

Přes léto se chystá nákup nových učebnic a materiálů pro školu a školku. Chceme nakoupit skvělé tabulky Logico, které budou malé i velké určitě bavit.

Organizujeme také školní knihovnu, všechny tituly k zapůjčení budou vyvěšeny na stránkách fondu.

Budeme rádi za jakékoliv připomínky, sponzorské dary a za šíření informací o našem projektu.

Nové děti jsou vítány!

INFORMACE

Místo konání

Česká škola

Broughton High school
29 E Fettes Ave
Edinburgh, EH4 1EG

Česká školka

St Stephen church
10 Comely bank road
Edinburgh, EH4 1DW

Kontakt:

www.scsfund.uk

info@scsfund.uk

Koordinátorka a hlavní kontakt pro školu a školku :

Veronika Jones

Nika.Jones@googlemail.com

Škola :

Veronika Macleod

veronika.macleod@yahoo.co.uk

Školka:

Lucie Malachová

lucie.malachova@gmail.com